

جمهوری اسلامی ایران

موسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران

مشماره استاندارد ایران

3606

استاندارد ویژگیهای نخ مخلوط اکریلیک، پشم

چاپ اول

موسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران

موسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران تنها سازمانی است در ایران که بر طبق قانون میتواند استاندارد رسمی فرآورده‌ها را تعیین و تدوین و اجرای آنها را با کسب موافقت شورایی عالی استاندارد اجباری اعلام نماید. وظایف و هدفهای موسسه عبارتست از:

(تعیین، تدوین و نشر استانداردهای ملی - انجام تحقیقات بمنظور تدوین استاندارد بالا بردن کیفیت کالاهای داخلی، کمک به بهبود روشهای تولید و افزایش کارائی صنایع در جهت خودکفائی کشور - ترویج استانداردهای ملی - نظارت بر اجرای استانداردهای اجباری - کنترل کیفی کالاهای صادراتی مشمول استانداردهای اجباری و جلوگیری از صدور کالاهای نامرغوب به منظور فراهم نمودن امکانات رقابت با کالاهای مشابه خارجی و حفظ بازارهای بین المللی کنترل کیفی کالاهای وارداتی مشمول استاندارد اجباری به منظور حمایت از مصرف کنندگان و تولیدکنندگان داخلی و جلوگیری از ورود کالاهای نامرغوب خارجی راهنمایی علمی و فنی تولیدکنندگان، توزیع کنندگان و مصرف کنندگان - مطالعه و تحقیق درباره روشهای تولید، نگهداری، بسته بندی و ترابری کالاهای مختلف - ترویج سیستم متریک و کالیبراسیون وسایل سنجش - آزمایش و تطبیق نمونه کالاها با استانداردهای مربوط، اعلام مشخصات و اظهارنظر مقایسه‌ای و صدور گواهینامه‌های لازم) .

موسسه استاندارد از اعضاء سازمان بین المللی استاندارد می باشد و لذا در اجرای وظایف خود هم از آخرین پیشرفتهای علمی و فنی و صنعتی جهان استفاده می نماید و هم شرایط کلی و نیازمندیهای خاص کشور را مورد توجه قرار می دهد.

اجرای استانداردهای ملی ایران به نفع تمام مردم و اقتصاد کشور است و باعث افزایش صادرات و فروش داخلی و تأمین ایمنی و بهداشت مصرف کنندگان و صرفه جوئی در وقت و هزینه ها و در نتیجه موجب افزایش درآمد ملی و رفاه عمومی و کاهش قیمتتها می شود.

کمیسیون استاندارد ویژگیهای نخ مخلوط اکریلیک، پشم

رئیس

نیک پنجه - محمد مهندس نساجی مشاور مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران

اعضاء

پیغامی - فریبا	لیسانس فیزیک	مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران
ثابت - مهر نوش	مهندس نساجی	شرکت مشاورین نیک تکس
حریری - بهرام	مهندس نساجی	شرکت کش میران
خوشرو - ناهید	مهندس نساجی	شرکت صنایع نخ خمین
دانایی - محمد	مهندس نساجی	مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران
ساعدی فر - امیر	مهندس نساجی	شرکت ناز نخ
فلاح - گیتی	مهندس شیمی	آزمایشگاه واردات مرکزی گمرک

دبیر

اطلسی - شهلا لیسانس فیزیک مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران

فهرست مطالب

ویژگیهای نخ مخلوط اکریلیک ، پشم مورد مصرف در کشفافی

هدف

دامنه کاربرد

واژه‌ها و تعاریف

ویژگیها

بسته بندی

نشانه گذاری

نمونه برداری

شرایط آزمون

بسمه تعالی

پیشگفتار

استاندارد ویژگیهای نخ اکریلیک ، پشم که بوسیله کمیسیون فنی صنایع نساجی تهیه و تدوین شده و در پنجاه و دومین کمیته ملی استاندارد نساجی مورخ 73/11/24 مورد تأیید قرار گرفته ، اینک به استناد بند 1 ماده 3 قانون اصلاحی قوانین و مقررات مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران مصوب بهمن ماه 1371 به عنوان استاندارد رسمی ایران منتشر می گردد .

برای حفظ همگامی و هماهنگی با پیشرفتهای ملی و جهانی در زمینه صنایع و علوم ، استانداردهای ایران در مواقع لزوم مورد تجدیدنظر قرار خواهند گرفت و هر گونه پیشنهادی که برای اصلاح یا تکمیل این استانداردها برسد در هنگام تجدیدنظر در کمیسیون فنی مربوط مورد توجه واقع خواهد شد .

بنابراین برای مراجعه به استانداردهای ایران باید همواره از آخرین چاپ و تجدیدنظر آنها استفاده نمود .

در تهیه و تدوین این استاندارد سعی شده است که ضمن توجه به شرایط موجود و نیازهای جامعه حتی المقدور بین این استاندارد و استاندارد کشورهای صنعتی و پیشرفته هماهنگی ایجاد شود .

لذا با بررسی امکانات و مهارتهای موجود و اجرای آزمایشهای لازم این استاندارد با استفاده از منبع زیر تهیه گردیده است :

ویژگیهای نخ مخلوط اکریلیک ، پشم مورد مصرف در کشفافی

1 - هدف

هدف از تدوین این استاندارد تعیین ویژگیها ، نشانه گذاری ، بسته بندی و نمونه برداری نخهای مخلوط اکریلیک یا پشم مورد مصرف در تریکو پودی¹ می باشد که به صورت بوبین یا کلاف عرضه می گردد .

2 - دامنه کاربرد

1 - 2 - این استاندارد شامل نخهای چند لای مخلوط اکریلیک ، پشم می گردد که حداکثر متشکل از 55 درصد پشم نو بوده و در سیستم ریسندگی پشمی² ، نیمه فاستونی³ و فاستونی⁴ تهیه شود .

2 - 2 - این استاندارد در مورد نخهای قابل عرضه به بازار اجرا می گردد .

2 - 3 - در این استاندارد از ویژگیهای مربوط به عملیات رنگرزی و نوع تکمیل گفتگو نمی شود .

3 - واژه‌ها و تعاریف

3-1 - بهر (پارتی): به کالایی گفته می‌شود که همجنس، هم‌نوع، هم‌نمره، هم‌تاب بوده و دارای بسته بندی مشابهی باشند (دارای خواص فیزیکی و شیمیایی مشابه باشند).

3-2 - تکس⁵: بیان کننده نمره نخ (وزن مخصوص خطی) بوده و عبارت از وزن 1000 متر نخ بر حسب گرم می‌باشد (دسی تکس 0/1 تکس می‌باشد).

3-3 - نمره متریک: بیان کننده طولی از نخ بر حسب متر است که وزن آن یک گرم باشد.

3-4 - رطوبت بازیافتی در شرایط استاندارد: عبارت است از مقدار رطوبت مجازی که کالا در شرایط استاندارد (طبق استاندارد شماره 948) می‌تواند داشته باشد.

4 - ویژگیها

4-1 - ثبات رنگ

درجه تغییر رنگ و درجه لکه گذاری نخهای رنگی در برابر عوامل مختلف طبیعی، مکانیکی و شیمیایی باید طبق جدول شماره (1) باشد.

جدول شماره (1)

ردیف	عوامل مختلف	حداقل درجه لکه گذاری	حداقل درجه تغییررنگ	شماره استاندارد ملی ایران
1	نور	--	5	205
2	شستشو	5-3	5-3	189
3	خشک‌شویی	3	3	187
4	مالش مرطوب	3	3	203
5	مالش خشک	3	3	203
6	عرق بدن (آسیدی)	3	3	176
7	عرق بدن (قلیایی)	3	3	176
8	فشار داخل درحالت خشک و مرطوب	3	3	250

4-2 - جنس - جنس و درصد الیاف تشکیل دهنده نخ باید روی برچسب مشخصات قید گردد ولی حد روا داری آن نسبت به مقدار اظهار شده +2 درصد می‌باشد.

4-3 - نمره نخ - بوبینها و یا کلافهای هر بهر باید مطابق مقدار قید شده بر روی برچسب مشخصات باشد ولی حد روا داری آن +5 درصد می‌باشد. (روش آزمون طبق استاندارد ملی ایران به شماره 28)

4 - 4 - مقاومت نخ تا حد پارگی برای نخهای غیر پفکی حداقل 11 و برای نخهای پفکی حداقل حداقل 7/5 گرم بر تکس بوده و حداکثر ضریب تغییرات آن (7c%) 10 درصد می‌باشد .

(روش آزمون طبق استاندارد ملی ایران به شماره 29)

4 - 5 - درصد افزایش نسبی طول نخ تا حد پارگی برای نخهای غیر پفکی حداقل 16 و برای نخهای پفکی حداقل 22 درصد بوده و حداکثر ضریب تغییرات (7c%) 6 درصد می‌باشد .

(روش آزمون طبق استاندارد ملی ایران به شماره 29)

4 - 6 - تاب در متر نخ - میانگین تاب در متر نخ آزمون شده نباید از 3+ درصد تاب در متر نخ اظهار شده تجاوز نماید . (روش آزمون طبق استاندارد ملی ایران به شماره 32)

4 - 7 - وزن بسته نخ - وزن بسته نخ می‌تواند حداکثر 3 درصد کمتر از میزان اظهار شده بر روی بر چسب بوبین یا کلاف باشد .

4 - 8 - رطوبت مجاز - درصد رطوبت مجاز مواد تشکیل دهنده نخ طبق استاندارد 30 ایران تعیین می‌گردد .

4 - 9 - میزان مواد تکمیلی مصرف شده در نخ قابل عرضه به بازار نباید از یک درصد وزنی تجاوز نماید . (روش آزمون طبق استاندارد ملی ایران به شماره 30)

4 - 9 - 1 - مواد تکمیلی مورد مصرف در نخ باید دارای خواص زیر باشد :

الف (تخمیر و فاسد نشود .

ب) از لحاظ شیمیایی پایدار باشد .

ج) رنگ اصلی نخ را تغییر ندهد .

د) از تولید الکتریسیته ساکن جلوگیری نماید .

ه) دارای بوی زننده نباشد .

4 - 10 - گره

4 - 10 - 1 - حداکثر تعداد گره قابل قبول در هر 500 گرم نخ بطور متوسط بشرح زیر است :

الف) برای نخهای یک لا 5 عدد

ب) برای نخهای چند لا 3 عدد

4 - 10 - 2 - ضخامت گره نباید از سه برابر قطر نخ بیشتر باشد .

4 - 10 - 3 - در ازای دم گره‌ها در حالت آزاد نباید از 5 میلیمتر تجاوز کند .

4 - 11 - عیوب غیرمجاز : بوبین و کلافها باید در موقع بازرسی و آزمونهای چشمی عاری از عیوبی بشرح زیر باشند , ولی حد روا داری آنها باید طبق جدول شماره (2) می‌باشد .

- پیچش نامنظم نخ به دور بوبین یا کلاف

- پرز خارجی غیر از لیف مصرفی در نخ

- پارگی لای نخ

- پارگی نخ در لابلا بوبین یا کلاف بدون اینکه گره خورده باشد .

- نخ آزاد در سر و ته بوبین یا کلاف (زدگی)

- فشردگی , شکستگی , خراشیدگی بوبین

- لکه روغن یا چربی

- سست بودن گره

- نخ اضافی که به نخ بوبین یا کلاف چسبیده باشد .

5 - بسته بندی

5 - 1 - بسته بندی نخ

5 - 1 - 1 - نخ باید سالم و تمیز به صورت بوبین یا کلاف به بازار عرضه شود .

5 - 1 - 2 - تمام بوبینها و کلافهای یک پارتی باید یک شکل و یک اندازه باشند .

5 - 1 - 3 - وزن ناخالص بوبینهای یک پارتی باید یکسان بوده ولی حد روا داری نسبت به میانگین نباید از 3+ درصد تجاوز کند .

5 - 1 - 4 - نخهای بسته بندی شده باید در کیسه‌های پلی اتیلن یا سلوفان بی‌رنگ و سالم بسته بندی شوند .

5 - 1 - 5 - ابتدا و انتهای نخ در بوبین یا کلاف باید مهر شده باشد .

5 - 1 - 6 - وجود نخ رزرو با اندازه کافی در قسمت تحتانی بوبین

5 - 2 - بسته بندی بوبین یا کلاف در کارتن

5 - 2 - 1 - بوبین یا کلافها باید در کارتنهایی از نوع مقوای فشنگی مقاوم بسته بندی شوند و تمام کارتنهای موجود در یک بهر کالا باید یک اندازه و یک شکل باشند و در مورد کالاهای صادراتی لبه‌های کارتنها پس از قرار دادن کالا در آنها باید توسط نوار چسب به نحوی چسبانده شود که علاوه بر اینکه تمام طول درز کارتن را می‌پوشاند از طرفین نیز به میزان حداقل 10 سانتی متر کشیده و بر دو پهلوئی کارتن چسبانده شود .

5 - 2 - 2 - کارتنها باید تسمه کشی شوند تا به محتویات آنها صدمه وارد نیاید .

6 - نشانه گذاری

6 - 1 - 1 - کلیه اطلاعات زیر باید بطور ثابت و خوانا به زبان فارسی در محل مناسب بوبین یا کلاف قید گردد . در مورد صادرات و واردات اطلاعات مزبور می‌تواند به زبان مورد توافق سفارش دهنده و تولیدکننده نوشته شود .

6 - 1 - 1 - نام و نشان سازنده

6 - 1 - 2 - نمره و تعداد لای نخ با ذکر سیستم نمره گذاری

6 - 1 - 3 - جنس نخ با ذکر درصد الیاف پشم و اکریلیک

6 - 1 - 4 - وزن بسته در صورتی که به صورت کلاف باشد .

6 - 1 - 5 - شماره بهر

6 - 1 - 6 - شماره رنگ

6 - 1 - 7 - نام کشور سازنده

6 - 1 - 8 - سایر نشانه‌های مورد نیاز در صورت توافق فروشنده و خریدار

6 - 2 - کلیه اطلاعات زیر باید بطور ثابت و خوانا به زبان فارسی در محل مناسب کارتن قید گردد . در مورد صادرات و واردات اطلاعات مزبور می‌تواند به زبان مورد توافق سفارش دهنده و تولیدکننده نوشته شود .

6 - 2 - 1 - نام و نشانی سازنده

6 - 2 - 2 - نمره و تعداد لای نخ با ذکر سیستم نمره گذاری

6-2-3 - تعداد بوبین و یا کلاف وجود در کارتن

6-2-4 - جنس نخ با ذکر درصد الیاف پشم و اکریلیک

6-2-5 - شماره بهر

6-2-6 - شماره رنگ

6-2-7 - شماره سفارش

6-2-8 - وزن ناخالص

6-2-9 - وزن خالص

6-2-10 - نشانه چتر (در مورد صادرات و واردات)

6-2-11 - نشانه فلش

6-2-12 - نشانه قلاب که روی آن ضرب در کشیده شده باشد . (در مورد صادرات و واردات)

6-2-13 - نام کشور سازنده

6-2-14 - مقصد (در مورد صادرات و واردات)

6-2-15 - سایر نشانه‌های مورد نیاز در صورت توافق فروشنده و خریدار

7 - نمونه برداری

نمونه‌های مورد آزمون باید معرف واقعی خواص نخ در بهر بوده و بطور تصادفی انتخاب شود . برای انجام آزمونهای لازم باید از هر بهر کالا طبق جدول شماره (2) نمونه برداری انجام گیرد .

یادآوری : آزمونهای چشمی یا ظاهری باید در محل کارگاه تولید و یا انبار انجام گیرد .

8 - شرایط آزمون

آزمونها را قبل از انجام آزمون باید حداقل 24 ساعت در شرایط رطوبت نسبی 2+65 درصد و دمای 2+20 درجه سلسیوس قرار داده و سپس آزمونهای لازم را در همان محیط انجام داد . (طبق استاندارد ملی ایران به شماره 948).

جدول شماره (2)

آزمونه‌های چشمی		تعداد بوبین یا کلاف در هر بوبین
تعداد معیوب مجاز	تعداد بوبین یا کلاف نمونه برداری شده	
۱	۱۰	کمتر از ۱۰۰
۱	۱۲	۱۰۰ - ۲۹۹
۲	۱۶	۳۰۰ - ۴۹۹
۳	۲۰	۵۰۰ - ۹۹۹
۴	۳۰	۱۰۰۰ و بیشتر

Weft Knitting -1

Woollen -2

Semi Worsted -3

Worsted -4

Tex -5

ISLAMIC REPUBLIC OF IRAN

Institute of Standards and Industrial Research of Iran

ISIRI NUMBER

3606

Specification for acrylic – wool yarns used in hosiery

1st Edition